

Katedra hospodářské a sociální politiky Národohospodářské fakulty
VŠE v Praze k aktuální situaci, která je spojena s uvolněním
podnikatelských a dalších činností v souvislosti s pandemií koronaviru
(6. pokračování)

Situace k 5. 5. 2020

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze si je vědom, že nás může zasáhnout **další vlna koronavirové pandemie**. Z historického vývoje například průběhu pandemie španělské chřipky se potvrdilo, že může dojít k návratu druhé, příp. i třetí vlny. Přesto, a právě i proto, upozorňuje na to, že **je potřeba uvolňovat restriktivní opatření tak, aby byla obnovena co nejdříve plnohodnotná ekonomická činnost**. Zároveň je zapotřebí **připravovat se jak materiálně, tak i mentálně, na případnou další vlnu koronavirové pandemie**. Při zachování příliš tvrdých restriktivních opatření dojde pravděpodobně pouze k oddálení druhé vlny za cenu nesmírně vysokých ekonomických ztrát. **V rámci paralyzované ekonomiky pak nebudeme schopni efektivně bojovat s případnou další vlnou**. Proto je velmi důležité rozvolňování ekonomických restrikcí, a zároveň chystání se v případě negativního pandemického vývoje přijmout taková opatření, která budou založena na zkušenostech z první vlny koronavirové pandemie. **Případná obnova restriktivních opatření se lépe přijímá v podmínkách lepší ekonomické kondice než v podmínkách dlouhotrvající ekonomické deprese**.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze připomíná svůj návrh ze 17. března 2020, kdy navrhoval **snížení DPH z 15 % na 10 %** přinejmenším do 31. 12. 2021 u všech položek nebo alespoň u služeb, případně dalších položek, které patří do nezbytných statků. Snížení by mohlo zůstat trvalé u služeb spojených s bydlením a u základních potravin.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze pro oblast DPH připomíná svá doporučení ze 17. března 2020, 8. dubna 2020 a 22. dubna 2020 zkrátit dobu navrácení DPH ze současných **30 dnů na 10 dnů**, a to nejméně do konce roku 2020. V současné situaci navrhujeme prodloužit toto období **do konce roku 2021**.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze doporučuje, aby přinejmenším na přechodnou dobu (do 31. 12. 2021) byla pro podnikatele zrušena povinnost platit DPH **až do doby, kdy jim byla faktura uhrazena. DPH by bylo splatné do 15 dnů po uhrazení faktury**. Tímto opatřením se zamezí placení DPH z neuhrazených faktur a lze tímto pomoci všem podnikatelským subjektům, které se dostaly do špatné finanční situace ne vlastním zaviněním.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze připomíná svůj návrh ze **17. března 2020 a 8. dubna 2020** ve vztahu k promíjení nájemného, které může pomoci jak pronajímatelům, tak nájemcům. Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze trvá na tom, aby **nájemné bylo odpuštěno tam, kde je pronajímatelem obec nebo stát nejméně po dobu trvání omezení činnosti nájemce**. Délka promíjení nájemného může být prodloužena po dohodě výše uvedených vlastníků (stát či obec) s nájemcem. Tam, kde je vlastníkem soukromá osoba, by obec či stát **poskytl možnost nájemci požádat o refundaci nájemného** z obecního či státního rozpočtu až do výše místně obvyklého nájemného, případně nájemného dle nájemní smlouvy uzavřené před 11. března 2020 pro všechny, jímž byla omezena činnost nouzovým stavem, případně dalšími restrikcemi ze strany státních či obecních institucí.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze v žádném případě **nedoporučuje zasahovat do vlastnických práv a omezovat vlastníky nemovitostí v nakládání s jejich majetkem**. Sociálně potřebným nájemníkům může stát vypomoci v rámci stávajících právních norem příspěvkem na bydlení, případně jinou sociální dávkou, byť mimořádného charakteru. Tým NF VŠE upozorňuje, že u nájmu i služeb spojených s bydlením (je dáno normativními náklady na bydlení), pokud tyto náklady přesahují 30 % (v Praze 35 %) příjmu všech členů domácnosti, má tato domácnost možnost využít stávající možnost v oblasti sociálních dávek – příspěvek na bydlení, viz **Zákon o státní sociální podpoře 117/1995 Sb. §24 ve znění zákona z roku 2016**.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze doporučuje v případě, že stát bude požadovat zastropování výše nájemného, aby tak bylo pouze po stanovenou dobu, respektive po dobu vyhlášeného opatření stavu nouze. **Nesouhlasíme s časově neomezeným zmrazením výše nájemného**.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze opakovaně navrhuje **definitivní zrušení zavedení 3. a 4. etapy EET**. Dosavadní vývoj nepotvrdil vládní předpoklady, že **zavedením EET dojde k razantnímu zvýšení výběru DPH**, případně DPPO a DPFO. Navýšení inkasa z těchto daní v minulých letech bylo způsobeno především **ekonomickým růstem**. U DPH pomohlo k vyššímu výběru i **zavedení kontrolního hlášení**. I kdyby byla 3. a 4. vlna EET zaváděna od 1. 1. 2021, přinese to jak administrativní, tak organizační náklady pro její plátce, ale i pro státní instituce. **Navíc jsou to vesměs skupiny plátců, které jsou nejvíce postiženy stávající koronavirovou pandemií**.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze **nedoporučuje zavádění tzv. šrotovného**. Místo toho **dlouhodobě** navrhuje zásadní přepracování výše povolených emisních limitů, které jsou stanoveny pro roky **2021 – 2030, a to tak, aby limity byly zrealizovány vzhledem k současné technologické situaci**. Zamezí se tak neúměrně vysokým pokutám a sankcím, které jsou připravovány při nesplnění nereálných požadavků nastavených Evropskou komisí (podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2019/631). **Je zapotřebí si uvědomit, že případné sankce, které by automobilky musely hradit, budou přeneseny v cenách automobilů na konečného spotřebitele. Nereálně nastavené parametry „zelené politiky EU“ mohou velmi rychle přivést evropský automobilový průmysl do situace, kdy nebude konkurenceschopný vůči mimoevropským automobilkám na globálním trhu. Nejvíce postiženými zeměmi pak budou Česká republika a Slovenská republika**.

Případným „českým šrotovným“ by **český daňový poplatník dotoval relativně bohaté německé automobilky, potažmo částečně německý stát**. Jen malá část podpory by dopadla na české subdodavatele. Pro ilustraci uvádíme, že **vlastnická struktura automobilky Volkswagen se skládá mimo jiné z pětinového hlasovacího podílu spolkové země Dolní Sasko a 17% hlasovacího podílu Katar Holding, jehož zakladatelem je zprostředkovaně relativně bohatý stát Katar**.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze souhlasí s názory řady odborníků, které se vztahují k provedení tzv. „**European Green Deal**“ a vyzývá **politickou reprezentaci České republiky, aby odstoupila od uskutečnění tohoto nedomyšleného a ve schválených technických a časových parametrech nerealizovatelného a vysoce neefektivního plánu. Konečné náklady by nesl každý občan České republiky**.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze upozorňuje, že **téměř všechna doporučení, která připravilo Ministerstvo školství pro obnovu výuky na základních a středních školách, jsou ve stávajících podmínkách nesplnitelná**. Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE v Praze si myslí, že by **měla být obnovena povinná výuka na základních školách** na obou stupních s tím, že rodiče, kteří si nebudou přát, aby jejich děti docházely do výuky, omluví tyto ze zdravotních či jiných důvodů.

Uvolnění podmínek pro zkuškové období vysokých škol by mělo reflektovat uvolnění podmínek pro jiné hromadné akce (kina, divadla). Testování studentů by tak mělo probíhat v takovém počtu, který odpovídá požadované vzdálenosti dvou metrů, případně ob jednu řadu a ob jedno až dvě sedadla. **To znamená, že ve velkých posluchárnách a aulách se testování může účastnit více než v současné době povolených 15 osob.** Kapacity pro testování by tedy měly být stanovovány podle velikosti jednotlivých místností.

Za tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE dne 5. 5. 2020,

doc. Ing. Miroslav Ševčík, CSc. (vedoucí katedry)

prof. Ing. Vojtěch Krebs, CSc.

prof. Ing. Karel Dyba, CSc.

prof. Ing. Kamil Janáček, CSc.

doc. PhDr. Ján Pavlík

doc. PhDr. Ing. Marek Loužek, Ph.D.

Ing. Jan Skopeček

Ing. Lucia Bartůsková, Ph.D.

Ing. Radek Heger, Ph.D.

Ing. Zdena Vostrovská, CSc.

Ing. Adéla Zubíková

Ing. Jan Kozák

Ing. Josef Klement

Ing. et Ing. Martin Zeman

Ing. Milan Bednář

Ing. Štěpán Křeček

Bc. Tomáš Lejsek

Lubor Šimůnek

Pavel Smolák